

NAPOMENA

Izbor djela fra Stjepana Margitića donosi predgovor djelu *Ispovijed krstjanska* te nekoliko ulomaka iz djela, zatim pjesmu posvećenu Sv. Franji, kao i ulomak iz *Govorenja kako Isus izvede svete oce iz limba*, što je neka vrst crkvenog prikazanja (sudjeluju likovi Krista, Adama, trojice đavola). Iz djela *Fala od sveti*, uz predgovor, donesene su i propovijedi o Sv. Juraju i Sv. Iliji.

Izbor djela fra Ivana Stražemanca obuhvaća nekoliko ulomaka iz *Povijesti bosanske franjevačke provincije: o propasti Bosanskoga Kraljevstva*, o teškom životu franjevaca pod osmanskom vlašću, te opise nekoliko samostana s područja Bosne, Slavonije i Dalmacije.

U izbor djela fra Tome Babića uvršteni su ulomci predgovora iz djela *Cvit razlika mirisa duhovnoga* (1726), te nekoliko odabranih pjesama iz istoga djela: *Pisma od tašte slave*, *Pisma od suda*, *Pisma na Božić*, *Blagosov puka*, *Verši od svrhe knjige i od Skradina* i dr.

Izabrani tekstovi fra Lovre Šitovića uključuju predgovor i tri pjesme iz *Pisne od pakla* (1727), predgovor iz djela *Grammatica latino-illyrica* (1713), te nekoliko ulomaka iz *Lista nauka krstjanskoga* (1752).

Izbor djela fra Lovre Bračuljevića sastavljen je od nekoliko uvodnih tekstova iz djela *Uzao šerafinske ljubavi* (1730) (*Plemenita bratjo i sestre bratinstva*, *Opomena za pravo, dobro i lako štiti ove knjige*, *Bogoljubnom štiocu život i zdravje*) te nekoliko ulomaka vezanih za život Svetoga Franje.

Odabrani dijelovi tekstova fra Marijana Lekušića obuhvaćaju jedan ulomak iz *Bogoljubnih razmišljanja* (1730) te dio pjesme *Od dvostruke smrti čovjeka*.

Iz Badrićeva djela *Pravi način za dovesti duše virni na život vičnji* (1746) doneseno je nekoliko ulomaka.

Više ulomaka donosimo i iz triju svezaka Filipovićeve djela *Pripovidanje nauka krstjanskoga* (1750–1765).

Iz Bačićeva djela *Istina katoličanska* (1732) donosimo predgovor i dva ulomka.

Izabrane ulomke uvrstili smo iz Lastrićevih propovjedničkih djela *Testimonium bilabium* (1755), *Od' uzame* (1765), *Svetnjak* (1766), *Nediljnik dvostruk* (1766) te iz njegova historiografskoga djela *Epitome vetustatum Bosnensis provinciae* (1776) u prijevodu: *Pregled starina Bosanske provincije* (2003).

Donijeli smo reprezentativne ulomke iz Kneževićevih djela *Muka Gospodina našega Isukrsta i plač matere njegove* (1753), *Pisme duhovne razlike* (1765) i *Osmina redovnička zabave duhovne* (1766).

Iz različitih dijelova Lašvaninova *Ljetopisa* donijeli smo ulomke s naglaskom na opisima onih događaja koji se neposredno odnose na Bosnu, odnosno Provinciju Bosnu Srebrenu, a kojima je Lašvanin bio svjedokom.

Iz Dobretićeva djela *Kratko skupljene ćudoredne iliti morale bogoslovice* (1782) preuzeli smo predgovor i nekoliko ulomaka.

Izbor iz raznih dijelova Benićeve *Ljetopisa* zahvaća osobito one događaje kojima je autor svjedočio i koji su mu vremenski bili bliski.

Iz Pavićeva djela *Prosvitljenje i ogrijanje* (1762) donosimo predgovor i dvije propovijedi te predgovor i nekoliko ulomaka iz djela *Ručna knjižica* (1769).

Odabrani Lipovčićevi tekstovi su predgovor i jedan ulomak iz djela *Dušu čuvajuće pohodeње* (1750) te jedan ulomak iz njegove knjige *Treći sad* (1769).

Bogdanovićev *Ljetopis* predstavljen je s više ulomaka i s naglaskom na događajima vezanima za požar kreševskoga samostana i njegovu ponovnu gradnju, čemu je autor bio neposrednim svjedokom kao i sudionikom u njegovoj obnovi.

Izbor iz Vicićevih djela sastoji se od nekoliko ulomaka iz njegovih djela *Pisme razlike* što ga je za tisak pripremio i izdao fra Ivan Frano Jukić.

Tekstovi franjevačkih pisaca XVIII. stoljeća, koji su donešeni u ovom izboru, imaju svoje jezične posebnosti koje su se načelno nastojale sačuvati u svome izvornom obliku. Tekstovi su transkribirani, a ne transliterirani, budući da bi transliteracijom ostali nepristupačni širem krugu čitatelja. Transliterirani su samo naslovi djela zastupljenih autora, i to u *Bibliografiji – Izvori i literatura*.

Prema jezičnoj praksi tadašnjih franjevačkih pisaca uglavnom se izostavljalo međusamoglasničko (intervokalno) *j*, kao npr. *cviet, koi, sia*, umjesto *cvijet, koji, sija*. Iz praktičnih razloga ovdje je intervokalizacija uglavnom provedena. Razlika između skupova *dj* i *tj* i palatala *đ* i *ć* sačuvana je jer se po svojoj prilici barem ponekad izgovaralo npr. *milosrdje* (a ne *milosrđe*) ili *raspetje* (a ne *raspeće*). U pisanju velikih i malih slova, kao i u sastavljenom i rastavljenom pisanju riječi, primijenjen je suvremeni pravopis radi lakšeg čitanja i razumijevanja. U tom su smislu razrješavane i neke kratice, tako da su pisane kako je to danas uobičajeno npr. *sv.*, a ne *s.* (za *sveti*), *fra* (a ne *f.* ili *F* za *fratar*) i sl.

U izboru tekstova korištena su, ako izuzmemo ljetopise koji su u novije vrijeme objavljani, prva izdanja djela, naravno u slučaju ako su više puta objavljivana.

U ovaj izbor uključeni su samo reprezentativni autori franjevačke pisane riječi XVIII. stoljeća, zbog čega ih je dio ostao izvan okvira ovoga izbora premda i oni zaslužuju pozornost. U izboru nema također i nekih vrlo istaknutih pisaca toga vremena kao što su fra Filip Grabovac, fra Andrija Kačić Miošić i fra Matija Petar Katančić, ali iz razloga jer su predviđeni na drugom mjestu unutar biblioteke Stoljeća hrvatske književnosti.

M. K.